

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение на Наредба №15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти относно атестирането на педагогическите специалисти

1. Причини, които налагат промяната

В съответствие с чл. 228, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на детската градина, училището или центъра за подкрепа за личностно развитие, а за директорите - и на управленската им компетентност, като ал. 2 регламентира, че атестирането им се осъществява на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет.

Приетите изменения през 2020 г. в параграф 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата уреждат първото атестиране на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в детските градини и училищата при условията и по реда на раздел VIII „Атестиране на дейността на педагогическите специалисти“ да се извършва до една година след провеждане на първото инспектиране на институцията, а на педагогическите специалисти в Националния дворец на децата, Държавния логопедичен център, центровете за подкрепа за личностно развитие и в регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – през учебната 2021-2022 година.

Измененията и допълненията в Наредбата са направени в период, когато от първостепенно значение за системата на предучилищното и училищното образование беше организирането на нормално протичане на учебния процес в условия на извънредна епидемична обстановка. Въведеното през месец март 2020 г. извънредно положение във връзка с COVID-19 и обявената извънредна епидемична обстановка повлияха върху всички регламентирани срокове и процеси в системата на предучилищното и училищното образование, включително и върху възможността за натрупване на квалификационни кредити, които се присъждат в резултат на участие в обучителни форми, които от своя страна са задължение на педагогическите специалисти за всеки период на атестиране с цел кариерно развитие.

Към настоящия момент горепосочените причини, които обуславяха промяната от 2021 г. на Наредбата, са отпаднали, поради което се налагат настоящите изменения.

Преобладаващата част от педагогическите специалисти отговарят на всички условия за атестиране, въпреки че институциите, в които работят, не са инспектирани. В периода на действие на обвързването на двата процеса се установи, че провеждането на инспектиране в годишни графици, които все още не са обхванали всички детски градини и училища, води до сериозно забавяне на атестирането на педагогическите специалисти, което от своя страна доведе до забавяне на кариерното развитие на учители, директори и други педагогически специалисти. За периода 15.09.2021 г. – 01.12.2023 г. е инспектирана една детска градина. Като резултат от това сравнително малка част (близо 11 000) е броят на атестираните педагогически специалисти от влизането в сила на изменението от 2020 г., обвързващо процесите на атестиране с инспектиране в Наредбата.

В допълнение, до издаването на Наредба за управлението на качеството в институциите на предучилищното и училищното образование процесът на атестиране е важен фактор за осигуряване на управление на качеството в институциите и стимул за професионално и кариерно развитие на педагогическите специалисти.

2. Цели на промяната

В съответствие с чл. 76, ал. 3 от Наредбата целите на процеса на атестиране са установяване на постигнатите от педагогическите специалисти резултати от дейността им, повишаване качеството на образованието на децата или учениците, мотивирането на педагогическите специалисти за професионално им усъвършенстване чрез повишаване на квалификацията, установяване на потребността им от методическа и организационна подкрепа и осигуряване на наставници.

Разпоредбата на чл. 76, ал. 4 от Наредбата регламентира, че получените оценки от атестирането служат за кариерно развитие, поощряване на педагогическите специалисти, получили високи оценки, насочване за повишаване на квалификацията им с цел актуализиране, допълване или разширяване на професионалната им компетентност, осигуряване на методическа и/или организационна подкрепа и осигуряване на наставник или наставници.

Настоящото изменение на Наредбата ще доведе до осигуряване на условия за изпълнение на установеното в чл. 219, ал. 2, т. 4 от ЗПУО задължение на педагогическите специалисти да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят, до постигане на по-добри резултати при осъществяване на обучението им и подобряване на качеството на образованието.

Промяната цели да регламентира ясни срокове за реализиране на атестирането на

педагогическите специалисти в детските градини и училищата, с което се осигуряват еднакви възможности за кариерно развитие на всички учители, директори и други педагогически специалисти.

Очакваните резултати от прилагането на промяната

Предлаганото изменение създава условия за осъществяване на атестирането на значителен брой педагогически специалисти (очаквано над 70 000). Също така създава възможности да се оцени съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на детската градина, училището или центъра за подкрепа за личностно развитие, а за директорите – и на управленската им компетентност. Ще се реализира в пълен обем атестирането на педагогическите специалисти и по този начин ще се изпълнят разпоредбите на чл. 228 от ЗПУО. Процесът на атестиране ще се превърне във важен фактор за осигуряване на управление на качеството в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и стимул за професионално и кариерно развитие на педагогическите специалисти.

Очаквания резултат от изменението на Наредбата е ускоряване на процеса на атестиране на педагогическите специалисти в детските градини и училища, в които такова не е проведено, като по този начин ще бъдат поставени в еднакви условия за кариерно развитие с вече атестираните учители, директорите и другите педагогически специалисти.

Така ще се осигурят условия за кариерното развитие на педагогическите специалисти, което е процес на усъвършенстване на компетентностите им при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени, предпоставка за повишаване качеството и ефективността на образованието.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата наредба

Проектът на наредба няма да изисква разходване на допълнителни финансови средства от държавния бюджет.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Предложеният проект на наредба не е свързан с въвеждането на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.